

V Bruseli 12. apríla 2018
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2018/0090 (COD)

7876/18
ADD 4

CONSOM 101
MI 246
ENT 65
JUSTCIV 85
DENLEG 28
CODEC 522
IA 92

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	12. apríla 2018
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2018) 98 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU Sprievodný dokument k návrhom SMERNÍC EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, 1. ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS, smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa a 2. o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2018) 98 final.

Príloha: SWD(2018) 98 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 11. 4. 2018
SWD(2018) 98 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Spríevodný dokument

k návrhom

SMERNÍC EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

1. ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS, smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa

a

2. o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES

{COM(2018) 184 final} - {SWD(2018) 96 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu návrhu smernice, ktorou sa zavádzajú cielené zmeny smerníc o spotrebiteľskom práve EÚ a návrhu smernice, ktorou sa mení a nahrádza smernica 2009/22/ES o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (Nová dohoda pre spotrebiteľov).
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši? <u>Maximálne 11 riadkov</u> Toto posúdenie vplyvu nadväzuje na kontrolu vhodnosti spotrebiteľského práva EÚ uverejnenú v máji 2017, hodnotenie smernice 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov uverejnené rovnako v máji 2017 a hodnotenie odporúčania o kolektívnom uplatňovaní nárokov na nápravu uverejnené v januári 2018. Z výsledkov vyplýva, že hmotnoprávne pravidlá sú síce primerané svojmu účelu, ale ich účinnosť obmedzujú nedostatočná informovanosť a nedostatočné možnosti presadzovania a uplatňovania nárokov spotrebiteľov na nápravu. V roku 2016 uviedlo 20,1 % spotrebiteľov v EÚ, že sa stretli s problémami spojenými s právami spotrebiteľa, a 24 % obchodníkov sa domnievalo, že dodržiavanie spotrebiteľského práva nemá dostatočnú úroveň. To vedie k poškodzovaniu spotrebiteľa a narušeniu spravodlivej hospodárskej súťaže pre obchodníkov. Tieto hodnotenia ďalej poukázali na potrebu modernizovať pravidlá a odstrániť neprimeranú záťaž v konkrétnych oblastiach. Preto sa toto posúdenie vplyvu najskôr zaoberá súčasným neúčinným mechanizmom s cieľom 1. zamedziť porušovaniu právnych predpisov a odrádzať od neho a 2. zabezpečiť, aby spotrebiteľia dostali nápravu za utrpenú škodu, a to najmä v prípadoch hromadnej škody. Následne sa zameriava na modernizáciu niektorých pravidiel EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa z pohľadu digitálneho rozvoja a odstránenie neprimeraného zaťaženia obchodníkov v konkrétnych oblastiach. Očakáva sa, že tieto problémy budú časom narastať, keďže v dôsledku globalizácie a digitalizácie sa spotrebiteľské transakcie zintenzívňujú.
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva? <u>Maximálne 8 riadkov</u> Cieľom iniciatívy je hlbšia konsolidácia zdravého spotrebiteľského prostredia, čím sa podporuje hospodársky rast, keďže výdavky spotrebiteľov predstavujú 56 % HDP EÚ. Plánované opatrenia by na strane dopytu mali znížiť poškodzovanie spotrebiteľa, podporiť dôveru a umožniť spotrebiteľom, aby vykonávali svoju úlohu hnacej sily trhov. Na strane ponuky je ich cieľom zaistiť pre spoločnosti spravodlivú hospodársku súťaž a právnu istotu. Osobitné ciele: 1. zlepšiť dodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ a 2. modernizovať pravidlá v oblasti ochrany spotrebiteľa a odstrániť zbytočné náklady pre obchodníkov. Bude to predstavovať prínos k týmto všeobecným cieľom: 1. zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a 2. bezproblémové fungovanie vnútorného trhu v záujme spotrebiteľov a obchodníkov.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ? <u>Maximálne 7 riadkov</u> Ochrana spotrebiteľa patrí medzi spoločné právomoci členských štátov a EÚ. Problémy identifikované v tomto posúdení vplyvu sú rozšírené a v celej EÚ majú rovnaké príčiny. V prípadoch rozšírených nezákonných praktík, ktoré sa dotýkajú spotrebiteľov vo viacerých členských štátoch, musí presadzovanie práva vychádzať zo spoločného a z jednotného základného hmotnoprávneho rámca. V správe o kontrole vhodnosti sa dospelo k záveru, že najdôležitejšou pridanou hodnotou spotrebiteľského práva EÚ je skutočnosť, že harmonizované pravidlá umožňujú vnútroštátnym orgánom presadzovania práva účinnejšie riešiť cezhraničné porušovanie právnych predpisov poškodzujúce spotrebiteľov vo viacerých členských štátoch. Harmonizované pravidlá zároveň umožňujú obchodníkom vykonávať cezhraničný obchod jednoduchšie a s nižšími nákladmi.
B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo? <u>Maximálne 14 riadkov</u> Pokiaľ ide o nedostatočné dodržiavanie právnych predpisov, prijali sa alebo sa prijímajú viaceré opatrenia na úrovni EÚ na riešenie problémov identifikovaných v predchádzajúcich hodnoteniach. Táto iniciatíva sa zameriava na príčiny problémov, ktoré ešte neboli riešené inými spôsobmi. Zvažujú sa aj nelegislatívne možnosti, ale ako sa navrhuje v hodnoteniach, navrhované možnosti sú cielené legislatívne intervencie. Dopĺňali by sa nimi legislatívne a nelegislatívne kroky, ktoré sa už uskutočnili. Pokiaľ ide o modernizáciu pravidiel EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa, posúdili sa aj nelegislatívne prístupy, ale v každom z prípadov sa dospelo k záveru, že pravdepodobne nimi nebude možné plne riešiť príčiny problémov. Uprednostňovaný balík možností zahŕňa

intervencie na zabezpečenie:

- odrádzajúcejších a primeranejších sankcií za porušenie pravidiel EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa,
- prostriedkov nápravy pre obe nekalých obchodných praktík,
- posilnených mechanizmov kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na nápravu,
- vyššej transparentnosti transakcií vo vzťahu podnik-zákazník na online trhoch,
- vyššej ochrany spotrebiteľa v rámci „bezplatných“ digitálnych služieb, t. j. digitálnych služieb poskytovaných bez peňažného plnenia,
- modernizácie požiadaviek v oblasti poskytovania informácií,
- nápravy nerovnováhy, pokiaľ ide o právo na odstúpenie od kúpnych zmlúv uzavretých na diaľku a mimo prevádzkových priestorov.

Kto podporuje ktorú možnosť? Maximálne 7 riadkov

Spotrebiteľské organizácie podporujú všetky navrhované opatrenia okrem požiadaviek v oblasti poskytovania informácií a práva na odstúpenie od zmluvy. **Záujmové združenia** podporujú navrhované intervencie týkajúce sa transparentnosti na online trhoch, „bezplatných“ digitálnych služieb (čiastočne), požiadaviek v oblasti poskytovania informácií a práva na odstúpenie od zmluvy. **Záujmové združenia** v určitej miere oponujú navrhovaným intervenciám týkajúcim sa sankcií, prostriedkov nápravy, kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na nápravu a „bezplatných“ digitálnych služieb. Mnohé **orgány členských štátov** podporujú navrhované intervencie týkajúce sa prostriedkov nápravy, kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na nápravu, transparentnosti na online trhoch a „bezplatných“ digitálnych služieb. Niektoré z nich vyjadrujú obavy v súvislosti s intervenciami týkajúcimi sa sankcií, prostriedkov nápravy a práva na odstúpenie od zmluvy.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)? Maximálne 12 riadkov

Uprednostňovaný balík možností umožní jednoduchšie a účinnejšie uplatnenie nárokov spotrebiteľov na nápravu a zníži tak poškodzovanie spotrebiteľa, čo bude prínosné najmä pre zraniteľných spotrebiteľov. Zlepší sa ním aj dodržiavanie právnych predpisov na základe väčšieho odrádzajúceho účinku. Intervencia bude dopĺňať revidované nariadenie CPC a podporovať jeho účinné fungovanie. Zavedením zlepšených možností nápravy a vyplnením medzier v súčasnej ochrane pri digitálnych transakciách sa podporí dôvera spotrebiteľov. Obchodníci dodržiavajúci právne predpisy pocítia prínos zo spravodlivejšej hospodárskej súťaže. Obchodníci dodržiavajúci právne predpisy vrátane MSP budú mať nižšie náklady vďaka vyváženejším pravidlám týkajúcim sa práva na odstúpenie od zmluvy, zjednodušeniu požiadaviek v oblasti poskytovania informácií, lepšej účinnosti pri svojej online komunikácii so spotrebiteľmi a harmonizácii pravidiel, najmä pravidiel týkajúcich sa online transakcií. Pozitívny vplyv možno očakávať aj z pohľadu životného prostredia, pretože sa zabezpečí väčšia miera odrádzania od klamlivých tvrdení týkajúcich sa životného prostredia.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)? Maximálne 12 riadkov

Obchodníkom dodržiavajúcim právne predpisy nevzniknú žiadne významné náklady v súvislosti s intervenciami týkajúcimi sa sankcií, prostriedkov nápravy a kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na nápravu. Obchodníkom, ktorí nedodržiavajú právne predpisy, vyplynú z týchto intervencií dodatočné náklady, najmä z dôvodu vyšších sankcií a preto, že spotrebiteľia budú mať lepšie mechanizmy na uplatnenie prostriedkov nápravy, potenciálne aj pri kolektívnych konaniach, čo obchodníkov nedodržiavajúcich právne predpisy „oberie“ o nezákonne získané zisky. Intervencia týkajúca sa „bezplatných“ digitálnych služieb bude pre poskytovateľov týchto služieb viesť k dodatočným nákladom na dodržiavanie predpisov. Intervencia týkajúca sa transparentnosti na online trhoch takisto prináša náklady na prispôsobenie online rozhraní s cieľom získavať určité informácie od obchodníkov tretích strán a poskytovať ich spotrebiteľom. Z týchto dvoch intervencií však vyplývajú aj úspory vzhľadom na harmonizovanejšie pravidlá medzi členskými štátmi a väčšiu právnu zrozumiteľnosť. Intervencie týkajúce sa požiadaviek v oblasti poskytovania informácií a práva na odstúpenie od zmluvy prinesú obchodníkom úspory. Nepredpokladá sa žiadny negatívny environmentálny ani sociálny vplyv.

Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky? Maximálne 8 riadkov

V súlade s *acquis* v oblasti spotrebiteľského práva EÚ sa MSP ani mikropodnikom neposkytujú žiadne výnimky.

Takýto krok by bol v rozpore so všeobecným účelom pravidiel v oblasti ochrany spotrebiteľa a napokon aj so záujmami MSP, keďže úroveň ochrany spotrebiteľa by bola nižšia, a preto by bola nižšia aj dôvera spotrebiteľov pri nakupovaní od MSP. Kým celkovo budú náklady pre podniky nevýznamné, uprednostňovaný balík možností prinesie zníženie nákladov pre podniky vrátane MSP v súvislosti s právom na odstúpenie od zmluvy, ako aj výhody vyplývajúce z vyššej transparentnosti pri predaji spotrebiteľom prostredníctvom online trhov. Silnejšie presadzovanie práva a mechanizmy uplatňovania nárokov na nápravu znížia negatívne účinky nekalej súťaže.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu? Maximálne 4 riadkov

Intervencie týkajúce sa sankcií, prostriedkov nápravy a kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na nápravu prinesú náklady tým členským štátom, ktoré budú musieť reformovať vnútroštátne pravidlá, napríklad v súvislosti so sankciami alebo s mechanizmami uplatňovania nárokov spotrebiteľov na nápravu. Zvýšeným dodržiavaním právnych predpisov sa však dosiahnu úspory vzhľadom na znížené náklady spojené so správnymi a súdnymi konaniami. Mechanizmami kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu sa dosiahne racionalizácia súdnych konaní v prípadoch hromadnej škody.

Očakávajú sa iné významné vplyvy? Maximálne 6 riadkov

Keďže v centre pozornosti preferovaného balíka je lepšie dodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ, práva spotrebiteľa budú pre jednotlivých spotrebiteľov hmatateľnejšie, čím sa podporí prijímanie pridanej hodnoty pravidiel EÚ občanmi a podnikmi. Intervencia týkajúca sa kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na nápravu môže prispieť k lepšiemu prístupu k spravodlivosti. Intervencie týkajúce sa sankcií, prostriedkov nápravy a kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na nápravu budú pravdepodobne mať takisto pozitívny vplyv na zraniteľných spotrebiteľov a životné prostredie.

D. Následné činnosti

Kedy sa táto politika preskúma? Maximálne 4 riadkov

Okrem pravidelného monitorovania sa navrhuje po uplynutí 5 rokov od vykonania tejto legislatívnej intervencie členskými štátmi vykonať jej hodnotenie z pohľadu účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, súdržnosti a pridanej hodnoty EÚ na základe vopred stanovených základných ukazovateľov dosiahnutého pokroku.